15903

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարարի
պարտականությունները կատարող
Արամ Մեյմարյան
« 01 » 12 2023թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 0222-23

Ձեռնարկողը՝ ***«ԱՐԾԱԹԵ ԲԱՆԱԼԻ» ՍՊԸ***
Արագածոտնի մարզ, Ապարան համայնք, Լուսավորչի փող., 6-րդ նրբ., տուն 4

Գործունեությունը՝ ***«Արծաթե բանալի» բազալտների երևակման 1-ին և 2-րդ փեղամասերի երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ***
Շիրակի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Խաչիկ Մարտիրոսյան

Առդիր՝ եզրակացությունը 5 թերթ:

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 0222-23

«01» դեկտեմբերի 2023թ.

«Արծաթե բանալի» բազալտների երևակման 1-ին և 2-րդ տեղամասերի երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող՝	«ԱՐԾԱԹԵ ԲԱՆԱԼԻ» ՍՊԸ
Ներկայացված նյութեր՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ /Գ կատեգորիա/
Գտնվելու վայրը՝	Շիրակի մարզ, Բանդիվան բնակավայր

Ներածական մաս. Շիրակի մարզի «Արծաթե բանալի» բազալտների երևակման 1-ին և 2-րդ տեղամասերում նախատեսվում է իրականացնել երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներ: Աշխատանքների համար ընտրված տարածքը գտնվում է Շիրակի մարզի Ամասիա խոշորացված համայնքի Բանդիվան բնակավայրի վարչական տարածքում:

Հետախուզվող տեղամասը գտնվում է Ամասիա քաղաքից շուրջ 3 կմ հեռավորության վրա: Բանդիվան գյուղից մոտ 1կմ դեպի արևելք: Հայցվող տարածքի մակերեսը կազմում է 27,5 հա:

Հայցվող տարածքը ներկայացված է համայնքային սեփականություն հանդիսացող գյուղատնտեսական, արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նպատակային նշանակության հողամասերով:

Նախատեսվող գործունեությունը, հանդիսանում է Գ կատեգորիայի գործունեության տեսակ՝ համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2)-րդ կետի ա. ենթակետի:

Նկարագրական մաս. Երկրաբանահետախուզական աշխատանքների նպատակն է պարզել օգտակար հանածոյի քանակական և որակական հատկությունները և դրանց պիտանելիությունը որպես երեսպատման և շինարարական քար, որը կհամապատասխանի “Блоки из горных пород для производства облицовочных, архитектурно-стрительных, мемориальных и других изделий” 9479-2011 ГОСТ-ի և «Ավազ շինարարական աշխատանքների համար» ГОСТ 8635-2014 տեխնիկական պահանջներին համապատասխանող վերջնարտադրանքների ստացմանը: Համաձայն “Инструкция по применению классификации запасов к место-рождениям строительного и облицовочного

камня" հրահանգի, տեղամասն ըստ երկրաբանական կառուցվածքի բարդության վերագրվում է 1-ին խմբին:

Հայցվող տեղամասերի ծայրակետերի կոորդինատները՝ ARM WGS-84 կոորդինատային համակարգով:

1-ին տեղամաս		
1	8400431	4536139
2	8400444	4536453
3	8400863	4536500
4	8400796	4536173
	S=12,40հա	
2-րդ տեղամաս		
1	8401160,40	4536384,700
2	8401301	4536565
3	8401625	4536445
4	8402179	4536350
5	8401986,30	4536210
	S=15,09 հա	

«Արծաթե բանալի» հետախուզվող տեղամասում բազալտները խորքում հետախուզելու նպատակով նախատեսվում է հորատել մինչև 15մ խորությամբ 18 հորատանցք, ընդհանուր 270գծ.մ մոտավոր ծավալով: Հորատումն իրականացվելու է ինքնաշարժ հորատող հաստոցներով կարծր համաձուլվածքի թագիկներով:

Հորատման աշխատանքները կիրականացվեն մասնագիտացված մասնավոր կազմակերպությունների կողմից պայմանագրային հիմունքներով: Այդ աշխատանքներով պետք է ապահովվեն օգտակար մարմնի համապատասխան տիրույթից նվազագույնս 90% հորատահանուկի ելք:

Պիտանի բլոկների ելքի տոկոսը որոշելու նպատակով անհրաժեշտ է նախատեսել փորձնական բացահանքի անցում թարմ ապարների մեջ: Փորձնական բացահանքի չափերն են՝ մակերեսը 40մ² իսկ ծավալը 100մ³: Փորձնական հանույթը պետք է կատարվի առանց պայթեցման աշխատանքների, հորատասեպային եղանակով: Լեռնային զանգվածը 100մ³ ծավալով տեղափոխվելու է քաղաք Ամասիա (3.0կմ հեռավորության վրա հանքավայրից), KAMAZ մակնիշի բեռնատար ավտոմեքենայով:

Երկրաբանական փաստագրման աշխատանքները նախատեսվում է կատարել 1:100 մասշտաբով: Այդ աշխատանքների ծավալներն են. 270գծ.մ հորատանցքեր և 20գծ.մ փորձնական բացահանք, ընդամենը 290գծ.մ:

Օգտակար հանածոյի որակական, ֆիզիկամեխանիկական, քիմիական և պետրոգրաֆիական հատկությունների որոշման նպատակով բոլոր հորատանցքերը կենթարկվեն հանուկային մենակտորային նմուշարկման: Հորատանցքերը կենթարկվեն համատարած և կետային (ընդհատվող տիրույթներով) նմուշարկվող առավելագույնը 5մ երկարությամբ հանուկային նմուշներով:

ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION OF EXPERTS
02543163

Նախատեսվում է 54-նմուշների ֆիզիկամեխանիկական հատկությունների ուսումնասիրություն, 2-ական նմուշների քիմիական և պետրոգրաֆիական ուսումնասիրություն և 2 նմուշ ճառագայթահիգիենիկ ուսումնասիրության համար:

Կկառուցվի 18 հորատման հարթակ մեխանիկական եղանակով, 4-րդ կարգի ապարներում: Մեկ հորատման հրապարակի մակերեսը կկազմի 48մ^2: Ընդհանուր մակերեսը կկազմի 864մ^2, ծավալը 172.8մ^3:

Անցած լեռնային փորվածքները, հանուկը պետք է ենթարկվեն ռադիոմետրական չափումների՝ ճառագայթահիգիենիկ հատկությունները պարզաբանելու համար:

Մոտակա ջրային մարմինը՝ Ախուրյան գետի ձախ վտակը, գտնվում է հայցվող տարածքից հարավ, ամենամոտ կետը մոտ 200մ հեռավորության վրա:

Աշխատակիցների կենցաղային կարիքների համար անհրաժեշտ խմելու ջուրը կբերվի մոտակա Ամասիա համայնքից, իսկ տեխնիկական նպատակներով ջրառը կիրականացվի մոտակա Գյումրի համայնքից՝ պայմանագրային հիմունքներով: Կենցաղային կեղտաջրերը նախատեսվում է կուտակել նախապես կառուցված, բետոնապատ անթափանց ջրհորի մեջ:

Ըստ հայտում եղած տեղեկատվության հայցվող տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բույսերի և կենդանիների տեսակներ չեն հանդիպում:

Երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով հայցվող տարածքում բնության և պատմության հուշարձաններ հաշվառված չեն, տեղամասը ներառված չէ բնության հատուկ պահպանվող տարածքի սահմաններում:

Մոտակա բնության հուշարձանները գտնվում են հայցվող տարածքից մոտ 3.4կմ հեռավորության վրա:

Պատմամշակութային հուշարձաններով զբաղեցրած հողակտորները գտնվում են հայցվող տարածքից 5.85կմ հեռավորության վրա:

Նոր ճանապարհների կառուցում չի նախատեսվում, օգտագործվելու են գոյություն ունեցող դաշտամիջյան ճանապարհները, անհրաժեշտության դեպքում կատարվելու է դրանց բարեկարգում:

-Աղմուկի մակարդակը Բանդիվան գյուղի մոտ կկազմի 15դԲԱ:

Ռեկուլտիվացիայի ենթակա հողերի ծավալը հաշվարկվում է հորատահարթակների մակերեսից: Հողաբուսածածկի շերտը վերականգնվում է 0.2մ խորության վրա: Աշխատանքները կատարվելու են ձեռքով:

Փորձնական բացահանքի մակերեսը կազմում է 40մ^2: Վերականգնման ենթակա մակերեսը կազմում է 904մ^2: Վերականգնման ծավալը կկազմի 180,8մ^3: Վերականգնումն իրականացվելու է ձեռքով III կարգի գրունտներով: Ռեկուլտիվացիայի գումարը կկազմի՝ 108480 ՀՀ դրամ:

Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա վնասակար ազդեցության մեղմացման/վերացման նպատակով նախատեսվում են հետևյալ բնապահպանական միջոցառումները.

-Լեռնային տեխնիկայի շարժիչների վառոցքները պետք է լինեն կարգավորված, ինչը կնվազեցնի մթնոլորտ արտանետվող գազերի քանակը:

-Ավտոինքնաթափի և բուլդոզերի շարժիչների վրա պետք է տեղադրվեն կատալիտիկ չեզոքացուցիչներ, ինչը թույլ կտա կրճատել գազերի արտանետումները մթնոլորտ:

-Մերձատար ճանապարհը, հորատման վայրերը և փորձնական բացահանքի տարածքը կջրցանվի, ինչը թույլ է կտա կրճատել փոշու արտանետումները:

-Կենցաղային կեղտաջրերը պետք է հավաքվեն անթափանց հորի մեջ: Հետագա դատարկումը կկազմակերպվի մասնագիտացված ընկերության ուժերով:

-Փորձնական բացահանքի տարածքից միջինը 0.2մ հզորությամբ հողերի բերրի շերտը կհեռացվի, կկուտակվի բացահանքի հարակից մասում:

– Խախտված տարածքների ռեկուլտիվացիան կկատարվի երկու փուլով: Նախ հետ կլցվեն, կփռվեն և կհարթեցվեն ջարդոտված, փուշտա շերտի բազալտները, այնուհետև կփռվի հողաբուսական շերտը: Կկատարվի պարարտացում հնեցված գոմաղբով և կցրվեն ցորնուկային ֆորմացիայի բազմամյա բույսերի սերմեր:

- Չտեսակավորված կենցաղային աղբը կտեղափոխվի աղբավայր փակ կողեր ունեցող ինքնաթափով, կկնքվի սպասարկման պայմանագիր ծառայություն մատուցող կազմակերպության հետ:

-Աղմուկի աղբյուր հանդիսացող մեքենաների շարժիչների վրա կտեղադրվեն հատուկ ձայնամեկուսիչ պատյաններ:

-Կօգտագործվեն մեքենաներ և մեխանիզմներ, սարքավորումներ և նյութեր, որոնք համապատասխանում են անվտանգության պահանջներին և սանիտարական նորմերին:

Ընկերությունն իրականացնելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

-Մթնոլորտային օդի որակի մշտադիտարկումներ շաբաթական մեկ անգամ՝ 24 ժամ տևողությամբ:

-Հողային ծածկույթի մշտադիտարկումներ՝ ամսական մեկ անգամ:

-Ստորերկրյա և մակերևութային ջրերի մշտադիտարկումներ՝ տարեկան մեկ անգամ:

-Վայրի բնության, կենսամիջավայրի մշտադիտարկումներ՝ տարեկան մեկ անգամ:

Մշտադիտարկումների համար նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 200 000 ՀՀ դրամ:

Պատճառաբանական մաս. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, «Արծաթե բանալի» բազալտների երևակման 1-ին և 2-րդ տեղամասերի երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների վերաբերյալ իրականացվել են հանրային քննարկումներ Շիրակի մարզի Ամասիա համայնքի Բանդիվան բնակավայրում, որոնց ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու հանրությունը հավանություն են տվել նախատեսվող գործունեության իրականացմանը: Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, առողջապահության, ներքին գործերի, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, կադաստրի կոմիտեն և Շիրակի մարզպետարանը: Ծրագրի իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները հիմնականում պայմանավորված կլինեն երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների իրականացմամբ, որոնք կկրեն ժամանակավոր բնույթ և ազդեցությունները կլինեն թույլատրելի նորմայի սահմաններում:

Փորձաքննական պահանջներ

- Երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է պարբերաբար իրականացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների մոնիթորինգ և արդյունքները ՀՀ կառավարության 2018թ. փետրվարի 22-ի N191-Ն որոշմամբ սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն:

- Երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է խստագույնս հետևել նախնական գնահատման հայտում ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների իրականացմանը, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում՝ նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ապահովելով բնապահպանական նորմերը:
-Անհրաժեշտ է ապահովել հայտում ամրագրված ռեկուլտիվացիայի աշխատանքների իրականացումը:
-Աշխատանքների իրականացման գործընթացում ներգրավել համայնքի և մոտակա համայնքների բնակիչներին, ինչպես նաև համայնքի ղեկավարության հետ քննարկել անհրաժեշտ օգնության ծրագրեր և համապատասխան ֆինանսական ներդրումներ կատարել համայնքային բյուջե:
- ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N438 որոշմամբ հաստատված կարգի 43-րդ կետի համաձայն՝ աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից անհրաժեշտ է դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել լիազորված մարմնին՝ համապատասխան պահպանման միջոցառումներ իրականացնելու համար:
- Աշխատանքների կատարման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջները:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Արծաթե բանալի» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Շիրակի մարզի «Արծաթե բանալի» բազալտների երևակման 1-ին և 2-րդ տեղամասերի երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի առաջատար մասնագետ՝ Գոհար Մինասյան